

Ембарго на нафту в 1973 та 1974 роках

Брак нафти у США
у 1973-1974 та заходи уряду
щодо вирішення цієї проблеми

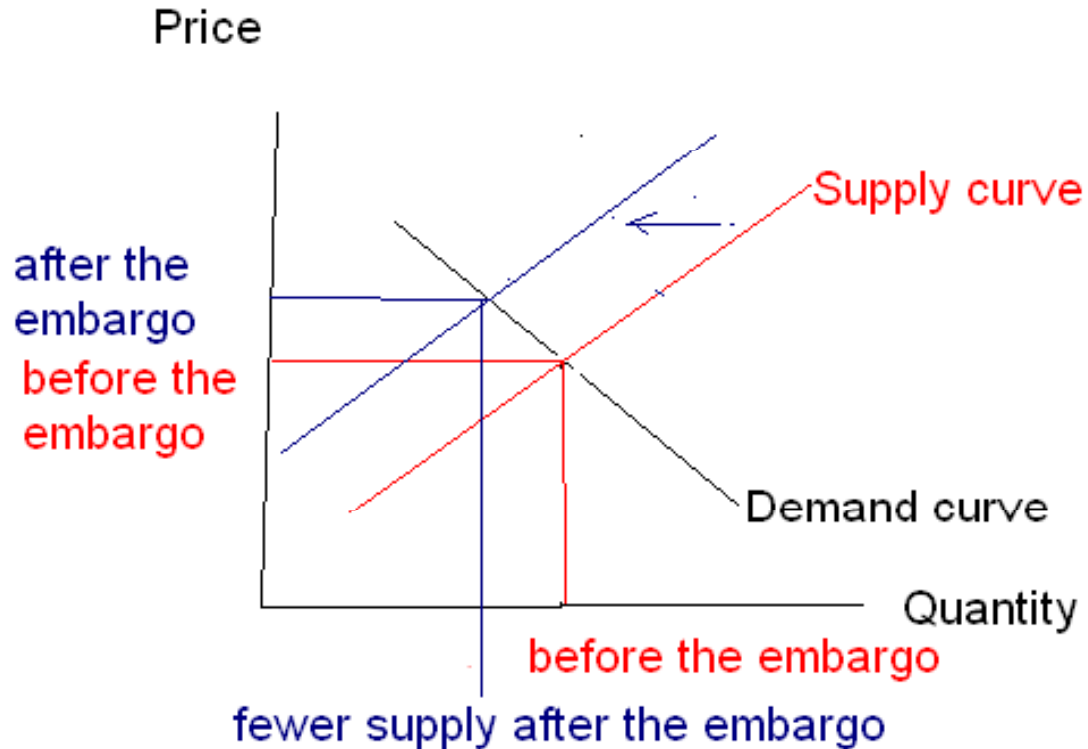

Підґрунтя

- 6 жовтня, 1973, Сирія та Єгипет розпочинають четверту арабсько-ізраїльську війну, перетнувши кордон ізраїльських територій, захоплених протягом Шестиденної війни 1967 року
- 12 жовтня, 1973, Президент Ричард Ніксон дозволяє відкрите постачання зброї та ресурсів до Ізраїлю у відповідь на відрядження радянських військ до Сирії та Єгипту
- Нафтові міністри (Лівія, Саудівська Аравія, Кувейт) погоджуються встановити ембарго, згідно якого вся продукція у жовтні скоротиться на 5% та буде продовжувати зменшуватися на 5% доти, доки не будуть досягнуті їхні економічні та політичні вимоги

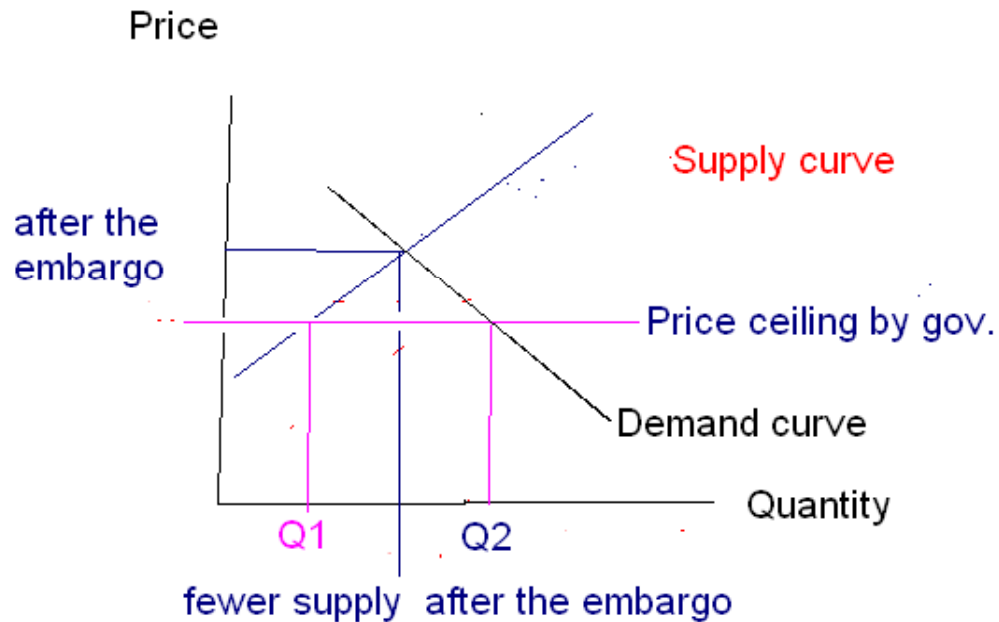
РІСТ ЦІНИ

- Ринкова ціна нафти негайно зростає від \$3 за барель до \$12

Цінова стеля

- Сполучені Штати встановлюють максимальну ціну на паливо, аби контролювати ситуацію

Дефіцит

- Ринкові сили продовжують діяти, хоча ринок не має змоги встановлювати ціни
- Постачальники хочуть продавати менше, а покупці бажають більше купувати
- Виникає **дефіцит**

Нормування

- Як розподілити обмежені ресурси покупцям?
- **Цінове нормування** – ринкові учасники, які мають найбільше грошей (чи інших активів) та бажання придбати продукт, отримують його першими
- **Нецінове нормування** – контрольований розподіл недостатніх ресурсів, товарів чи послуг. Подібне нормування регулює розмір порції, яка постачається визначеного дня та у визначений час
- Нормування штучно обмежує попит

Черга

- Черга це порядок очікування, який регулює проблему розподілу ресурсів за принципом "перший у порядку - перший обслуговується"
- Час очікування змінюється, доки не відновиться купівельна рівновага
- Час очікування **росте** доти, доки достатньо покупців не залишать ринок і не відновиться рівність доступної кількості ресурсів та кількості, яку бажають купити

Черги біля заправок

Дії уряду США

- парне нормування
- трьохколірна система прапорів, яка показувала наявність палива на станціях
- національне обмеження швидкості до 55 миль на годину (біля 88 км/год)
- NASCAR зменшив довжину усіх перегонів на 10%
- запроваджені купони на паливо, які в кінці-кінців не були використані

Купони

- Уряд розподіляє **купони**, які повинні пред'являтися разом із грошами, аби придбати продукт
- Купони *відновляють* купівельну рівновагу, оскільки вони змінюють вартість продукту
- При системі черг вартість товару це його ціна разом із часом очікування; при системі купонів вартість продукту це його ціна плюс ціна у купонах

Купони на паливо

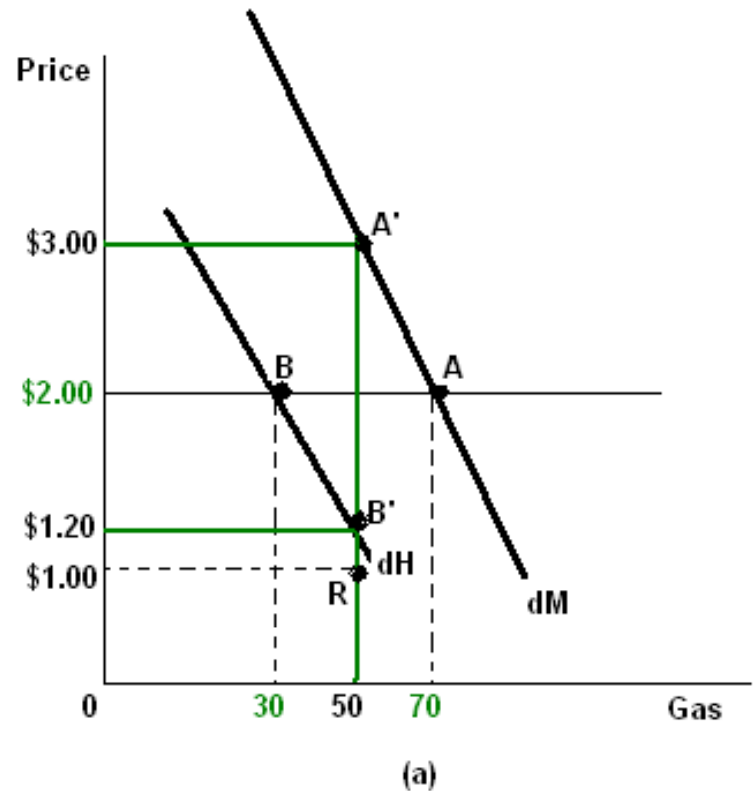

Ефективність

- Нецінове нормування призведе до **неефективного** розподілу товарів

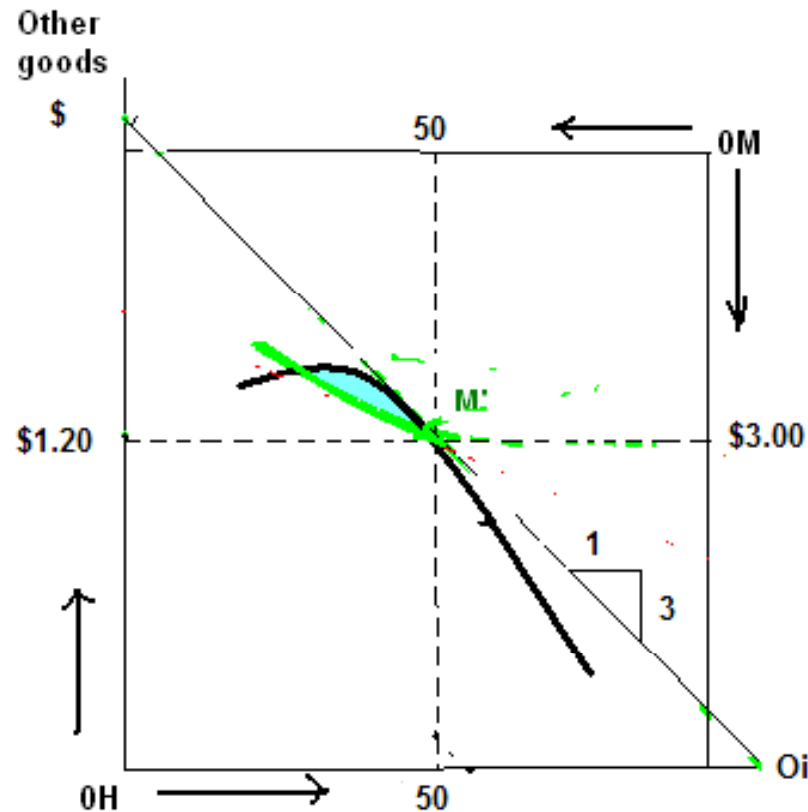
Приклад:

- Загальні кількість палива обмежена до 100 галонів
- Кожен споживач отримує 50 галонів
- Ціна для Моніки становить \$3.00, а для Хенка \$1.20

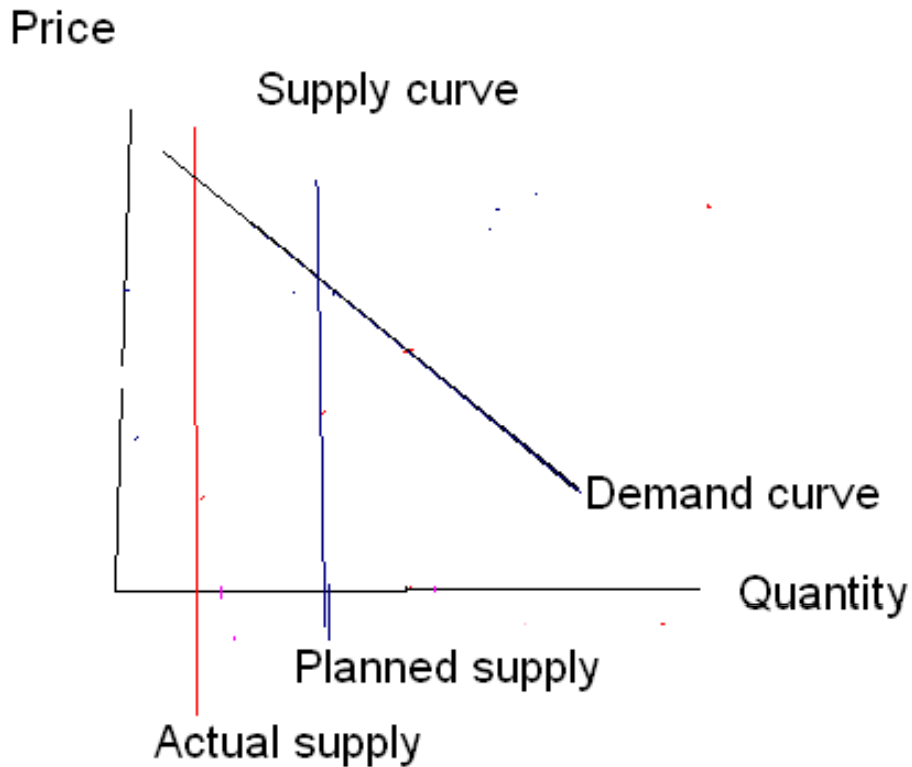

Ящик Еджворта

- Гранична норма заміщення (MRS) для Моніки та Хенка стає різною при рівному розподілі
- Моніка може придбати більше палива у Хенка для того, щоб потрапити у виділену область
- Моніка та Хенк будуть більш задоволені при інших розподілах

Теоретичні дії уряду СРСР

- Уряд СРСР має контролювати випуск (норма)
- Що робити якщо постачання зменшується?

Заходи СРСР

- Імпортувати значну кількість палива
- Запровадити купони
- Знизити попит (агітація, спеціальні закони тощо)

Дякую за увагу

Фадін Ярослав

